

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет економіки та менеджменту

Кафедра інноваційного підприємництва та інвестиційної діяльності

**Кваліфікаційна робота
на правах рукопису**

НЕВМЕРЖИЦЬКА ВЕРОНІКА АНАТОЛІВНА

УДК 338. 24: 338.43

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ
АГРОБІЗНЕСУ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ**

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр

**кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело**

_____ В.А. Невмержицька

**Керівник роботи
Левківська Лариса Миколаївна
к.е.н., доцент**

АНОТАЦІЯ

Невмержицька В.А. Інноваційно-інвестиційне забезпечення розвитку агробізнесу: регіональний аспект. – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. – Житомирський національний агроекологічний університет, 2019.

В роботі розроблені та обґрунтовані теоретичні засади та практичні рекомендації щодо інноваційно-інвестиційного забезпечення розвитку суб'єкта аграрного бізнесу. В результаті досліджень був проведений аналіз сучасного стану господарської та інвестиційної діяльності ТОВ ВП «Полісся», а також оцінка його інноваційного забезпечення. Автором в роботі були визначені напрями удосконалення управління інноваційно-інвестиційною діяльністю аграрного підприємства.

Ключові слова: аграрне підприємство, стратегія, інновації, інвестиції, інноваційно-інвестиційна діяльність, агробізнес.

SUMMARY

Nevmerzhitska V.A. Innovation and investment support of agribusiness development: regional aspect. – Qualifying work manuscript.

Qualification work for the master's degree in specialty 076 – Entrepreneurship, trade and stock exchange activity. Zhytomyr National Agroecological University, 2019.

The paper develops and substantiates theoretical foundations and practical recommendations on innovation and investment support for the development of agrarian business entity. Because of the research, an analysis of the current state of economic and investment activity of LLC «Polissia», as well as an assessment of its innovative provision was carried out. The author identified the directions of improving the management of innovation and investment activities of agricultural enterprises.

Keywords: agricultural enterprise, strategy, innovations, investments, innovation-investment activity, agribusiness.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
Висновок до Р.1.....	10
Розділ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ГОСПОДАРСЬКОЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ ВП «ПОЛІССЯ»...	11
Висновок до Р.2.....	18
Розділ 3. ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТОВ ВП «ПОЛІССЯ» В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ЙОГО СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ.....	19
Висновок до Р.3.....	26
ВИСНОВКИ.....	27
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	29
ДОДАТКИ.....	36

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Сучасний розвиток аграрного сектора економіки України тісно взаємопов'язаний з інвестиційними та інноваційними процесами, які є рушійною силою інтеграції економіки у світове господарство. Формування позитивного інвестиційного клімату в Україні сприяє покращенню його соціально-економічного розвитку, адже інвестиційна діяльність – є одним з основних факторів економічного прогресу будь-якої країни. Особливої актуальності та стратегічної важливості набувають такі процеси при формуванні сприятливого інвестиційного клімату на регіональному рівні, від реалізації якого залежить подолання кризових явищ в економіці, відновлення стійкого зростання, ефективність залучення в світовий поділ праці, можливості модернізації на цій основі національного господарства. Формування ефективного інноваційно-інвестиційного процесу має неабияку актуальність, що обумовлено необхідністю ефективного використання виробничого потенціалу, зокрема капіталу та інвестицій, так і здійсненням структурної модернізації усіх галузей економіки в умовах впровадження інноваційних технологій.

Тема дослідження є актуальною та її дослідженням займалися такі науковці як: В.Л. Осецький, І.О. Бланк, В.І. Ульянова, А.А. Пересада, Л.О. Абсава, В.Г. Федоренка, А.Д. Діброва, К.С. Берестовий, О.М. Дуфенюк, С.О. Гуткевич, М.І. Кісіль, М.Ю. Коденська, А.С. Музиченко, В.В. Ковальов, Г.П. Лайко, К.А. Пріб, В.Б. Ніколенко, Г.В. Сеніна, О.М. Шестопаль, А.В. Чупіс, та ін. Свій внесок у розвиток і суттєве поглиблення певних аспектів механізму організаційно-економічного інвестування внесли – В.М. Алексійчук, В.І. Артиш, В.Г. Андрійчук, М.Я. Дем'яненко, О.Г. Боброва, В.В. Іванишин, О.М. Могильний, П.А. Лайко

Мета та завдання дослідження.

Метою роботи є розробка та обґрунтування теоретичних засад та практичних рекомендацій щодо інноваційно-інвестиційного забезпечення розвитку суб'єкта аграрного бізнесу. Реалізація поставленої мети здійснювалася шляхом вирішення наступних завдань:

- визначити теоретичні засади інноваційно-інвестиційної діяльності;
- провести аналіз сучасного стану господарської та інвестиційної діяльності ТОВ ВП «Полісся»;
- провести оцінку інноваційного забезпечення суб'єкта аграрного бізнесу;
- визначити та обґрунтувати напрями удосконалення управління інноваційно-інвестиційною діяльністю об'єкта дослідження.

Об'єкт і предмет дослідження.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методологічних та практичних аспектів інноваційно-інвестиційної діяльності.

Об'єктом дослідження є процес формування інноваційно-інвестиційної діяльності стратегії розвитку аграрного підприємства ТОВ ВП «Полісся» Житомирської області..

Інформаційною базою дослідження є річна звітність ТОВ ВП «Полісся» Житомирської області, а саме: дані форми №1 «Баланс» та дані форми №2 «Звіт про фінансові результати».

Методи дослідження. У роботі застосовувалися статистичний, метод економічного аналізу, розрахунково-конструктивний, монографічний, табличний, метод факторного аналізу, а також науково-теоретичні розробки вчених з проблем стратегічного управління та аналізу у бізнесі. При обробці матеріалів застосовувалися методи аналітичних групуванні статистичних даних, розрахунково-конструктивний, графічний. Методику дослідження було описано в першому розділі роботи та використано в аналітичному та розрахунковому розділах.

Перелік публікацій автора за темою дослідження. Збірник матеріалів XV Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та

молодих вчених «НАУКА, МОЛОДЬ, ЕКОЛОГІЯ» (16 травня 2019 р.) – Організація венчурного бізнесу як елементу екологічної політики підприємств; Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів, студентів «Менеджмент в аграрному секторі економіки: теорія та практика ефективного розвитку» (5 грудня 2018 р.) – Інноваційні підходи в управлінні галузевим розвитком; Студентські наукові читання – 2018: матеріали конференції першого туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт на факультетах обліку та фінансів і економіки та менеджменту Житомирського національного агроекологічного університету (30 листопада 2018 р.) на тему – Пріоритети галузевого розвитку підприємницьких структур; матеріали IV міжнародного науково-практичного форуму «Інтелектуальна економіка в умовах суспільних трансформацій» (25 жовтня 2018 р.) – Управління бізнес-процесами в аграрному секторі України.

Практичне значення одержаних результатів. Основні результати дослідження спрямовані на вдосконалення методики і практики системи управління інноваційно-інвестиційним розвитком аграрного підприємства. На основі проведеного дослідження розроблено пропозиції з удосконалення управління інноваційним розвитком підприємства, та урізноманітнення товарної продукції.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел, додатків. Обсяг роботи: 36 сторінок, на яких містяться 9 таблиць, 3 рисунки та 1 додаток.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дають підставу для висновків і пропозицій:

Важливим завданням є вчасне попередження неефективного використання ресурсів товариства, та дійовий аналіз витрат на виробництво, який дозволяє розкривати невраховані при плануванні і в практичній праці резерви.

За інформацією досліджень можна підвести підсумок, що ТОВ ВП «Полісся» не втрачає свої позиції – прибуток зріс за рахунок збільшення виручки від реалізації продукції, що виробляється на підприємстві. У даний час досягнутий рівень виробництва забезпечує потреби господарства в необхідній продукції. Поряд з середнім рівнем урожайності зернових присутні значні втрати зерна при збиранні урожаю, зберіганні, використанні, транспортуванні, переробці. Через високу собівартість виробництва продукції тваринного походження ТОВ ВП «Полісся» змушене зменшувати поголів'я свиней. Це спричинило зниження обсягу виробництва продукції, гальмування розвитку цієї галузі, та незважаючи на це, підприємство надалі продовжує активно займатися скотарством.

Дослідження підприємства підкреслило, що основною проблемою на ТОВ ВП «Полісся» на сьогоднішній день є зменшення обсягів реалізації і виробництва продукції тваринництва. Внаслідок високої собівартості вирощення свиней знижуються прибутки. Виходячи з цього можна підкреслити актуальність оптимізації та ефективності витрат, а також залучення інвестицій для збільшення обсягів виробництва та знизити собівартість продукції. У даній ситуації підприємству, можливо, краще б було залучити інвестиції і з їхньою допомогою відновити свій виробничий потенціал, збільшити продуктивність ВРХ і свиней, можливо, закупити нові породи корів, м'ясні породи свиней та підвищити якість продукції. Для забезпечення більшої конкурентоспроможності продукції ТОВ ВП «Полісся» актуальним є питання вкладання інвестицій у підвищення якості продукції і зменшенні витрат за рахунок більш збалансованішого раціону тварин і

введення в дію більш досконалого і прогресивного обладнання замість існуючого на підприємстві застарілого, фізично зношеного, вирощування нових покращених сортів рослин та порід тварин.

Пропонується інноваційний напрям розвитку ТОВ ВП «Полісся» шляхом вкладення фінансових ресурсів у закупівлю елітного насіння ріпаку. Оскільки підприємство використовує як власні, так і позикові кошти, то рентабельність інвестицій за допомогою власних коштів може підвищитись з допомогою фінансового левериджу ефекту, який характеризує ефективність позикових коштів, що використовуються і впливає на рівень рентабельності власного капіталу.

Пропонується інноваційний напрям розвитку ТОВ ВП «Полісся» шляхом вкладення фінансових ресурсів у закупівлю елітного насіння ріпаку. Підприємство розташоване в зоні помірного клімату, в умовах сприятливих для ріпаку. Ґрунтово-кліматичні умови сприяють нормальному росту як озимого ріпаку, так і ярового і відповідають біологічним вимогам. Досить висока родючість ґрунтів, достатня кількість опадів і сприятливий температурний режим дозволяють застосувати рекомендовані агротехнологічні заходи для вирощування ріпаку та отримувати понад 40 ц/га насіння. Також не слід забувати, що ріпак виснажує ґрунт. Неохідне правильно включати ріпак у сівозміну що отримувати високі і стабільні врожаї.

Реалізація залученого капіталу надасть змогу підприємству посилювати економічний потенціал та забезпечувати раціональний розподіл власних коштів, а отже, підвищити ринкову вартість підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. World Investment Report 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldinvestmentreport.org>
2. Агросвіт [Текст] : наук.-практ. журн.. - К. : ДКС Центр, 2008г. N 16
3. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент Учебный курс – К Эльга-Н, НикаЦентр 2001 – 448 с
4. Бойко Л.І. Механізм забезпечення інноваційного розвитку підприємств та галузевих комплексів (кластерів) / Л.І. Бойко, М.З. Литвин, Л.А. Чурсіна // Легка промисловість. – 2010. – №2. – С. 48–50.
5. Буднікова Ю. Методика оцінки інвестиційної привабливості підприємств / Ю. Буднікова // Економічний аналіз. – 2012. – Т. 11(2). – С. 67–70.
6. Вініченко І. І. Інвестиційна діяльність аграрних підприємств [Текст] : монографія / І. І. Вініченко; М-во аграр. політики України, Житомирський нац. агрокол. ун-т. – Донецьк : Юго-Восток, 2010. – 442 с.
7. Волощук С. С. Оцінка ресурсного потенціалу у розвитку підприємництва // Економіка АПК. – 2006. – с. 242-243.
8. Галіцин, Володимир Костянтинович. Моделі і методи оцінки інвестиційних проектів [Текст] : монографія / В. К. Галіцин, О. П. Суслов, Ю. О. Кубрушко ; М-во освіти і науки України, Київський нац. екон. ун-т. - К. : КНЕУ, 2005. - 168 с. - Бібліогр.: с. 141-147
9. Головатюк, В. М. Особливості розвитку інноваційного потенціалу регіонів : научное издание / В. М. Головатюк, В. П. Соловйов // Проблеми науки : міжгалузевий науково-практичний журнал. - 2008. - N12. - С. 9 - 14.
10. Гринько Т. Щодо інноваційного потенціалу як складової частини інноваційної активності підприємств / Т. Гринько // Вид-во Інноваційний аспект, 2010. – С. 56-58

11. Гречаний, В. М. Інвестиційний менеджмент в агропромисловому виробництві [Текст] / В. М. Гречаний // Агросвіт : наук.-практ. журн. - 2008. - N 16. - С. 7-10.
12. Гуторов О. І. [Інвестиційний менеджмент: курс лекцій / О. І. Гуторов / Харк. нац. аграр. ун-т. – Харків. – 2014. – 203 с.].
13. Денисенко М.П. Актуальні питання активізації інноваційно-інвестиційної діяльності / М.П. Денисенко // Вісник КНУТД. – 2010. – №3. – С. 189–196.
14. Державний комітет статистики України Офіційний сайт. URL <http://ukrstat.gov.ua> (10.12.2019)
15. Державне агентство України з інвестицій та інновацій [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2013/zd/ives/ives_u/ives1213_u.htm
16. Дмитрів В.І. Світовий досвід фінансового регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності / В.І. Дмитрів // Ефективна економіка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3214>.
17. Друкер П. Як забезпечити успіх у бізнесі: новаторство і підприємництво / П. Друкер; [пер. з англ. В.С. Гуля]. – К.: Україна, 2009. – 319 с.
18. Єременко І.Ф. Комплексна система управління інноваційними процесами / І.Ф.Єременко // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – №6. – С. 95–98.
19. Жарун, О. В. Інвестиційна діяльність у сільськогосподарських підприємствах регіону : научное издание / О.В. Жарун // Економіка АПК : міжнародний науково-виробничий журнал. - 2010. - N4. - С. 83-87.
20. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» від 16.01.2013 №433-IV з наступними змінами і доповненнями. [Електронний ресурс] //Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=433-15>

21. Зорін Г. Г. Агропромисловий комплекс України, його територіальна, галузева спеціалізація і забезпечення управління // Вісник Рівненського державного технічного університету. Економіка. Актуальні проблеми підготовки фахівців в умовах реструктуризації органів регіонального управління: Збірник наукових праць. Випуск 2 (15). – Рівне: РДТУ, 2013. – С. 284-289.

22. Іванова В. В. Планування діяльності підприємства: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2011. – 472 с.

23. Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. / Л. М. Докієнко, В. В. Клименко, Л. М. Акімова. — К. : Академвидав, 2011. — 408 с. — (Серія «Альма-матер»).

24. Карлін М.І. Фінансові системи країн Західної Європи: [навч. посіб.] / М.І. Карлін. – К.: ВЦ «Академія», 2013. – 320 с.

25. Костевко В.І. Методологічні питання оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства / Костевко В.І. // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Проблеми економіки та управління. – 2011. – №698. – С. 66–73.

26. Краус Н. М [Краус Н.М. К 78 Інвестиційний менеджмент: навчально-методичний посібник. – Полтава: Астроя, 2011. – 176 с.]

27. Кузьмін, О. Є. Масштабно-якісна модель використання інвестиційного портфелю машинобудівного підприємства [Текст] / О. Є. Кузьмін, Р. В. Фещур, Л . О. Саталкіна // Актуальні проблеми економіки : наук. екон. журн. - 2014. - N 6. -С. 494-505

28. Кульпінський, Сергій Чи врятують монетарні стимули економіку України [Текст] / Сергій Кульпінський // Незалежний аудитор : щомісяч. часоп. - N 4. - С. 73-74.

29. Майорова Т. В., Інвестиційна діяльність: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.]/ [Т. В. Майорова]; – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.

30. Мироненко, М. Країна трофейного полювання [Текст] : мисливське господарство Угорщини / М. Мироненко, Р. Новіков // Лісовий і мисливський журнал : громад.-публіц. часоп. - 2015. - N 4. - С. 26-29
31. Методи оцінки ефективності інвестиційних проектів [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://readbookz.com/book/124/3397.html>
32. Нелеп В. М. Планування в агропромислових формуваннях: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч.дисц. – К.: КНЕУ, 2010. – 296 с.
33. Образцова, Н. О. Інноваційний розвиток економіки з урахуванням домінуючих компонент інвестиційного ризику [Текст] / Н. О. Образцова // Економіка та держава : міжнар. наук.-практ. журн. - 2013. - N 1. - С. 84-87
34. Організація інноваційної діяльності підприємства [Електронний ресурс] / ТЗОВ «Інженер ЕРГО». – Режим доступу: http://ergo-engineering.com.ua/vus_efekt_komp_konstruk65.html
35. Пенцак С. П. Методичні підходи до оцінювання інвестиційної привабливості аграрних підприємств – Економіка та держава №5/2012 – С. 76-84
36. Петухова О. М. [Петухова О. М. Інвестування [текст] навч. посіб. / О. М. Петухова. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 336 с.]
37. Портна О. В. Контролінг: Навчальний посібник. – Львів: «Магнолія», 2011. – 190 с.
38. Ривак О. С. Інвестиційна діяльність в агропромисловому комплексі України / О. С. Ривак // Економіка АПК. – 2008. – № 1. – С. 76–84
39. Рогоза М.Є. Стратегічний інноваційний розвиток підприємств: моделі та механізми / М.Є.Рогоза, К.Ю.Вергал. – Полтава: 2011.– 320 с.
40. Ролінський, Олександр Володимирович. Інвестиційна діяльність сільськогосподарських виробничих кооперативів : автореф. дис... канд. екон. наук.:08.02.02 / О.В. Ролінський ; Нац. наук. центр "Ін-т аграр. економіки" УААН. - К. : Б.в., 2005. - 19 с. - Бібліогр.: с.1

41. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посіб. –К.: Знання, 2013. – 654 с.
42. Сазонець, І. Л. Міжнародна інвестиційна діяльність [Текст] : [навч. посібник] / І. Л. Сазонець, О. А. Джусов, О. М. Сазонець. - К. : Центр навчальної літератури, 2003. - 155 с.
43. Самигулина, Г. Построение оптимальной иммунносетевой модели для оценки рисков сложного инвестиционного проекта [Текст] / Г. Самигулина, В. Вуйцик, З. Самигулина // Актуальні проблеми економіки : наук. екон. журн. - 2014. - N 2. - С. 558-566
44. Скібіцький, О. М. Інноваційний та інвестиційний менеджмент [Текст] : навч. посібник / О. М. Скібіцький. - К. : Центр учбов. л-ри, 2009. - 408 с.
45. Соціально-економічний розвиток території: формування інвестиційної привабливості: колективна монографія / О.А. Карлова, Х. І. Калашнікова та ін.. – Харків: «Друкарня Мадрид», 2016. – 182 с.
46. Спаський, Габріель Васильович. Інвестиційна діяльність АПК Закарпатського регіону : монографія / Г. В. Спаський. - К. : ННЦ ІАЕ, 2006. - 219 с. - Бібліогр.:с. 208-217
47. Стратегія сталого розвитку «Україна–2020» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#n10>.
48. Стукало Н.В. Досвід державного регулювання іноземних інвестицій у країнах світу / Н.В. Стукало, А.В. Хуторна // Економіка сьогодення: актуальні питання та перспективи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://economicsissues.com.ua/zmist-zhurnalu/ekonomika-sogodennyaaktualni-pitannya-ta-perspektivi-2012-1/dosvid-derzhavnogoregulyuvannya-inozemnix-investicij-u-kra%D1%97nah-svitu/>
49. Ткаченко Ю. В. Методичні підходи до іцінки інвестиційної привабливості національної економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.economy.in.ua/pdf/5_2012/27.pdf

50. Укрлендфармінг Офіційний сайт. URL <http://www.ulf.com.ua/ua/> (20.12.2019)

51. Федоренко В. Г. [Самокиш О. В. Навчальна програма дисципліни «Інвестиційний менеджмент» (для спеціалістів, магістрів спеціальності «Менеджмент організацій»). — К. : МАУП, 2005. — 16 с.]

52. Фісун К.А. Зарубіжний досвід формування іміджу й інвестиційної привабливості країни / К.А. Фісун // Формування ринкових відносин в Україні. – 2010. – № 6 (61). – С. 100–104

53. Хвесик М.А. Формування інституціонального середовища підприємницької діяльності усфері природокористування: інвестиційно-інноваційний аспект: монографія / [М.А.Хвесик, В.А. Голян, Ю.М. Хвесик, С.М. Демидюк]. – Луцьк : ПВД «Твердиня», 2010. – 488 с.

54. Хрущ, Ніла Анатоліївна. Інвестиційна діяльність: сучасні стратегії та технології : монографія / Н. А. Хрущ. - Хмельницький : ХНУ, 2004. – 309 с. - Бібліогр.: с. 294-306

55. Чемодуров, О. М. Проблеми фінансування інноваційної діяльності підприємств [Текст] / О. М. Чемодуров // Економіка України : наук. журн. - 2013. - N 1. - С. 40-49

56. Червінська, Л. П. Формування державної інноваційної політики АПК : научное издание / Л. П. Червінська, Т. В. Пасічнюк // Проблеми науки : міжгалузевий науково-практичний журнал. - 2008. - N9. - С. 2 - 6.

57. Черновол М. Без науки виробництву не обійтися // Урядовий кур'єр. – 2012. - № 200. – с. 12.

58. Чухрай Н.І. Формування інноваційного потенціалу підприємства: маркетингове і логістичне забезпечення: Монографія. / Н.І. Чухрай. – Л.: Вид-во НУ “ЛП”, 2011. – 315 с.

59. Шевченко Н.І. Досвід системи державного гарантування іноземного інвестування в різних країнах / Н.І. Шевченко // Економіка та держава. – 2010. – № 4. – С. 143–143.

60. Шевчук, І. В. Інвестування [Текст] : [навч. посібник] / І. В. Шевчук, І. В. Дем'янюк, І. А. Шубенко. - Житомир : ЖНАЕУ, 2011. - 203 с.

61. Язлюк, Б. Економічний зміст інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств та напрямки її трансформації [Текст] / Б. Язлюк // Наука молода: зб. наук. праць молодих вчених Терноп. нац. екон. ун-ту. – Тернопіль: Економічна думка, 2010. – № 6. – С. 47–51.